



## Klubbresa till Västafrika, mars-april 2015

På senare år har det glädjande nog, i takt med att klubbens medlemsantal ökat, företagits en del klubbresor utöver de utrikes årsmötesresorna. Club100 har bl a gjort resor till Saudiarabien (2009), Centralasiens "stan-länder" (2012) och Bhutan (2014).

Under fjolåret tog så planerna på ännu en klubbresa form, denna gång till Västafrika. På grund av ebolaepidemin gjordes vissa ändringar medförande att de sjukdomshärjade länderna Guinea, Sierra Leone och Liberia ströks från programmet och rutten ändrades samtidigt från den ursprungligen tänkta Conakry (Guinea) => Lagos (Nigeria) till Abidjan => Brazzaville. Medlem Michael Cederborg projektledde klubbresan och tog i samråd med resebyrån Lejonresor fram ett ambitiöst program omfattande nio länder på knappa tre veckor. Resebyrån ordnade genom sina lokala kontakter så att vi hade transport, logi och guide i samtliga länder med överlämning vid varje gränsövergång. Med det späckade schemat och inalles nio deltagare med överlappande program var det inte att tänka på att försöka rådda med detta *ad hoc* på plats. Även för detta synnerligen beresta gäng (se deltagarförteckningen i slutet) var det skönt att ha det mesta uppstyrt.

Något som vi däremot hanterade själva var viseringarna vilket blev en resa i sig i och med att många av ambassaderna låg utomlands vilket genererade en massa rekommenderade brev fram och åter. Att flertalet länder också begränsade visumens giltighetstid till tre månader från utfärdande gjorde att vi i princip bara hade tolv veckor att ordna nio visum på. Inte mycket tidsmarginaler med andra ord. Några i gruppen fördelade därför sina visum på två pass vilket gav mer tidsmarginal men samtidigt medförde en osäkerhetsfaktor i och med att dessa personer då vid vissa gränser skulle ha utrese- och inresestämplarna i olika pass. Som bäddat för en extra muta, med andra ord. Att Benins ambassad i Danmark gav oss ett felaktigt visum första vändan underlättade inte heller för oss, liksom den flora av dokument och intyg flera beskickningar krävde, t ex utdrag från brottsregistret och intyg från banken om ens ekonomiska ställning med mera. Den förmodat svåraste nöten att knäcka var Ekvatorialguinea, ett land som många globetrotters antingen gått helt bet på att besöka eller fått spendera år av tid och massor av pengar på att utverka ett visum till. Med en bra regional kontakt och tät dialog (på spanska) mellan vår grupp och ambassaden i Bryssel gick det dock till slut vägen med viseringen. Överhuvudtaget samarbetade vi en hel del kring viseringarna med statusrapporter och tips per e-post samt rent praktiskt i vissa fall med hämtningar och lämningar vilket jag tyckte stärkte gruppkänslan.

## ELFENBENSKUSTEN

Fem glada Club100-ingar startade resan på Arlanda varifrån vi flög en jobbig rutt över Frankfurt, Addis och Cotonou ner till Abidjan, Elfenbenskustens största stad tillika ekonomiska huvudstad, där vi plockades upp och kördes till vårt lilla hotell vid havet (Guineabukten), i vilket vi givetvis tog oss ett dopp.

Utflyktsmässigt besökte vi den gamla koloniala och numera förfallna huvudstaden **Grand Bassam**, kollade in Abidjans skyline med skyskrapor samt gjorde en räd längre inåt landet till **Yamousoukro**, den nuvarande huvudstaden, där den främsta sevärdheten var den jättelika basilikan som till en del är en kopia av St Peterskyrkan i Rom och vilken kostade mer än 300 miljoner USD att uppföra. Lite extra stjärnglans strålade över byggnaden eftersom Guinness rekordbok listat den som världens största kyrka samt att påven personligen invigt densamma. Sedan kan man naturligtvis ifrågasätta det kloka i att ett av världens fattigaste länder prioriterar en monsterkyrka framför exempelvis rent vatten, sjukvård, utbildning och så vidare.



## GHANA

Vi bytte ciceron och bil vid gränsen och inkvarterades utanför **Elmina** på en stor och fräsch resort med pool. Här anslöt gruppens sjätte medlem som flugit in till Accra kvällen före. Påföljande dag besökte vi staden Elmina med dess marknader och gamla slavfort från 1482. Vi såg murarna, kanonerna, fängelsehålorna, slavförvaringsrummen och den berömda "door of no return" där slaverna lämnade fortet för att gå direkt till slavskeppet som skulle föra dem över Atlanten.



Vi fortsatte till **Kakum National Park** med ett stycke bevarad regnskog mellan vars trädkronor konstruerats ett 350 m långt system av hängbroar. Vi besökte sedan slavfortet i **Cape Coast** som började uppföras av svenskarna i mitten på 1650-talet och då gick under namnet *Carolusborg*. Både detta och Elmina Castle var mäktiga fort och i mycket gott skick. På kvällen firade vi en av gruppdeltagarna som fyllde jämnt.

## TOGO

Efter en halvlång transfer med byte av fordon vid gränsen kom vi till Togo. Huvudstaden **Lomé** låg faktiskt precis vid gränsen varför vi så fort vi fått våra stämplars begav oss ut i staden på en liten walking tour. Här var säljare etc mer "på" än tidigare under resan. Nästa dag besökte vi den berömda fetischmarknaden där det bjöds ut djurdelar med förment läkande egenskaper. Det luktade inte hallon direkt. Vi fick där också en kort exposé över olika fetischer. Sedan vidare till den grunda **Togosjön** där vi seglade med en "pirogue" över till **Togoville**, samhället som är centrum för voodookulten i landet, vilket också blev temat för besöket. På väg tillbaka stannade vi till vid ett gammalt slavhus (finns många sådana utmed Västafrikas kust) där vår grupp också utökades med två personer som kom direkt från flygplatsen. Nu var vi inalles åtta i gänget.



## BENIN

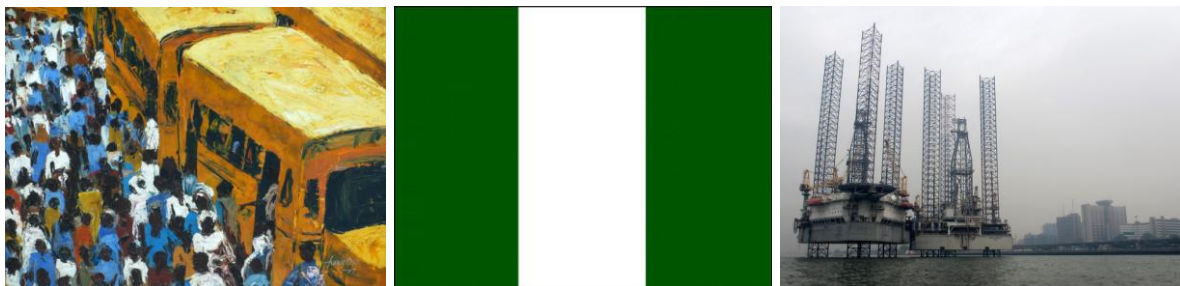
Vårt beninesiske enmans allt-i-allo hämtade oss i Togo och tog oss raskt till staden **Ouidah**, tidigare centrum för såväl voodookult som slavhandel. Vi besökte pytonormstemplet som var klart på dekis och det fina slavmonumentet på stranden vilket markerade den plats varifrån så många som kanske 12 miljoner slavar skeppats ut. Landet Benin kallades för övrigt en gång i tiden för just Slavkusten - jämför Guldkusten (Ghana) och Elfenbenskusten. Benin hette också för inte så länge sedan officiellt Dahomey. Vi fortsatte till landets ekonomiska huvudstad **Cotonou** där vi kamperade på ett hotell som drevs av en schweizare och som tog med oss ut på en lokal sylta och nattklubb med livemusik. Beninesisk musik är inte bara Angelique Kidjou

Nästa dag företogs en båttur i det system av grunda sjöar och laguner som präglar hela norra Guineabukten och besöktes bosättningen **Ganvié** som består av en mängd hus på styltor mitt ute i vattnet. Vi for vidare till **Porto Novo**, den formella huvudstaden, där vi besökte marknader, museer och religiösa byggnader. I Benin decimerades gruppen från åtta till sju eftersom en av oss for hem.



## NIGERIA

Vår nigerianske fixare hämtade oss i Benin och tog oss till gränsen där vi för första gången på den här resan fick smaka på afrikanska gränser när de är som sämst. Bland annat blev det problem för dem som använde två olika pass (vilket fungerat vid tidigare gränser). Efter en lång palaver angående detta, såväl med benineserna som med nigerianerna, fick vi passera flera olika bord där pratsjuka ämbetsmän av skilda slag oändligt långsamt skrev av våra passuppgifter. När vi trodde vi var klara kom till sist en begäran om mutor som vår fixare dock lyckades prata oss ur. De fyra timmar vi satt på gränsen medförde tyvärr att vi missade det tänkta besöket i Abeokuta med omnejd, yorubakulturens hjärta. Att vår fixare dessutom var sen att hämta oss från början hjälpte inte direkt.

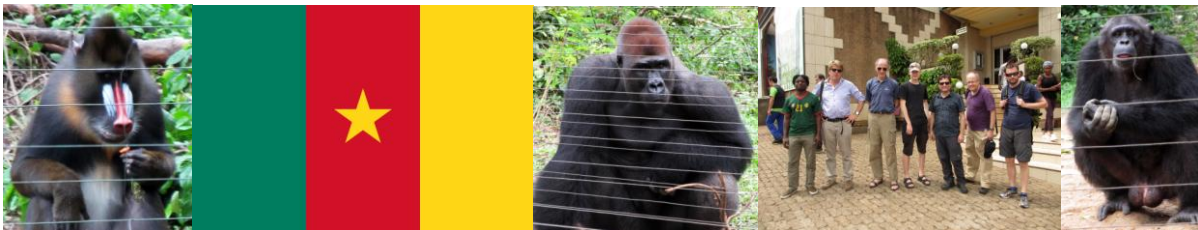


Dagen därpå gjorde vi en båttur och såg den vägen **Lagos**, Afrikas största stad. Man fick känslan att där inte fanns något riktigt centrum utan att kluster med skyskrapor och lägre bebyggelse låg lite varstans, inbördes förbundna med många och långa broar över de laguner som givit staden dess namn. Gatubilden präglades av valaffischer. Ett val hade nämligen nyligen hållits, vilket lett till ett fredligt maktskifte (nog så ovanligt i Afrika). Vår fixare var, förmodligen på goda grunder, inte så pigg på att låta oss knalla

runt fritt och körde runt oss i stället. Bland annat besökte vi två konstgallerier som höll riktigt hög kvalitet. Då det plötsligt visade sig att vår flight flyttats fram åtskilliga timmar uppstod det utrymme för Abeokuta, men så dags var vi ganska möra och avstod därför. Vi fick också tillökning med en person och vips var vi åtta igen. Vår avresa gick mitt i natten från Lagos för mutor och krångel ökända flygplats och vi var följaktligen redo för det värsta men den sena tidpunkten var nog till vår fördel eftersom de flesta tjänstemän vi hade att göra med på vägen till gaten var supertrötta eller rent av sov på sin post. Summa summarum klarade vår grupp helt otippat Nigeria utan en enda spänn i muta/baksheesh/dash/cadeau.

## KAMERUN

Vi förlorade i och med flygförsejningen den tid som vi skulle ha tillbragt i Douala och fick istället omgående från flygplatsen anträda vår resa söderut genom Kamerun med lunch i huvudstaden Yaoundé och ett eftermiddagsstopp vid Mfou Ape Centre där vi fick se gorillor, schimpanser och, faktiskt, en mandrill (min första). Det var mycket vägsärrar med gendarmer utmed vägen men inga trakasserier. Vår nattvila förlades till natursköna Nkolondom nära gränsen till Ekvatorialguinea.



Vistelsen i Kamerun blev väldigt rumphuggen och flera av oss kände att vi ville komma tillbaka hit och "göra" landet mer ordentligt.

## EKVATORIALGUINEA

Som jag redan nämnt har Ekvatorialguinea bland globetrotters rykte om sig att vara mycket svårt att få visum till och i Club100 är det bara ett fåtal personer som kommit in i landet, ofta då med stor tur och särskilda kontakter. Det finns berättelser om resenärer som kämpat i årtal innan de lyckats utverka ett visum. Detta skall möjligen ha att göra med att vita legosoldater (britter och sydafrikaner) för länge sedan gjort ett misslyckat kupp försök mot president Obiang vilket födde en motvilja mot västerlänningar hos honom. Enda undantaget har varit oljearbetare och missionärer. Diktatorn Obiang är för övrigt den ännu regerande afrikanske president som suttit längst vid makten.

Vi var långt ifrån säkra på att komma in i landet trots att vi alla var viserade och klara. Gränskontrollen blev också krånglig med en massa liggare som skulle fyllas i och genomsökning av vårt bagage x flera. Vårt största problem blev dock helt otippat vår guide som inte bara var otrevlig och saknade servicekänsla utan också aktivt försvårade vår resa genom att t ex vid gränsen felaktigt påstå att vi skulle arbeta i Ekvatorialguinea (fastän vi kom på turistvisum) och hittade också på en, även för oss,

mycket hög "avgift" för att vi alls skulle bli insläppta. Då några av oss kan spanska (som är det språk som talas i detta land) snappade vi upp vad guiden höll på med. Vi betalade inte den avkrävda avgiften och plötsligt gick det bra att komma in ändå.

Vi körde genom hela landet mot staden **Bata** vid atlantkusten och blev stoppade vid tiotalet polis- eller gendarmposter. Dessa tog lång tid varje gång, inte minst den gången guiden plötsligt kläckte ut sig att vi var journalister. Detta var inte bara felaktigt utan också direkt olämpligt att påstå i en polisstat som Ekvatorialguinea. Vi såg mycket bush meat till salu utmed vägen i form av fåglar, apor, ekorrar, sköldpaddor, myrkottar och minkdjur som döda eller halvdöda var upphängda till beskådan. Det hela var motbjudande att se, framför allt då djuren som fortfarande levde. Väl i Bata vägrade guiden köra stadsrundturen i programmet så vi fokuserade istället på att få i oss lite middagsmat och tog en kvällspromenad.



Nästa morgon var guiden mycket sen utan att be om ursäkt och förvägrade oss fortfarande stadsrundturen men vi lyckades ändå få till ett stopp vid det viktigaste landmärket och cornichen, som låg precis utanför hotellet, hade flera av oss promenerat utmed i gryningen. Nu gjorde vi "revolt" mot guiden, placerade honom längst bak i bussen, på sämsta platsen, schasade iväg hans kompis som åkt med oss under gårdagen och tog själva hand om formaliteterna vid alla check-points. Allt gick plötsligt smidigt efter att vi neutraliserat guiden, som för den delen neutraliserade sig själv ytterligare genom att dricka sig berusad på öl och sedan somna. Lika bra så.

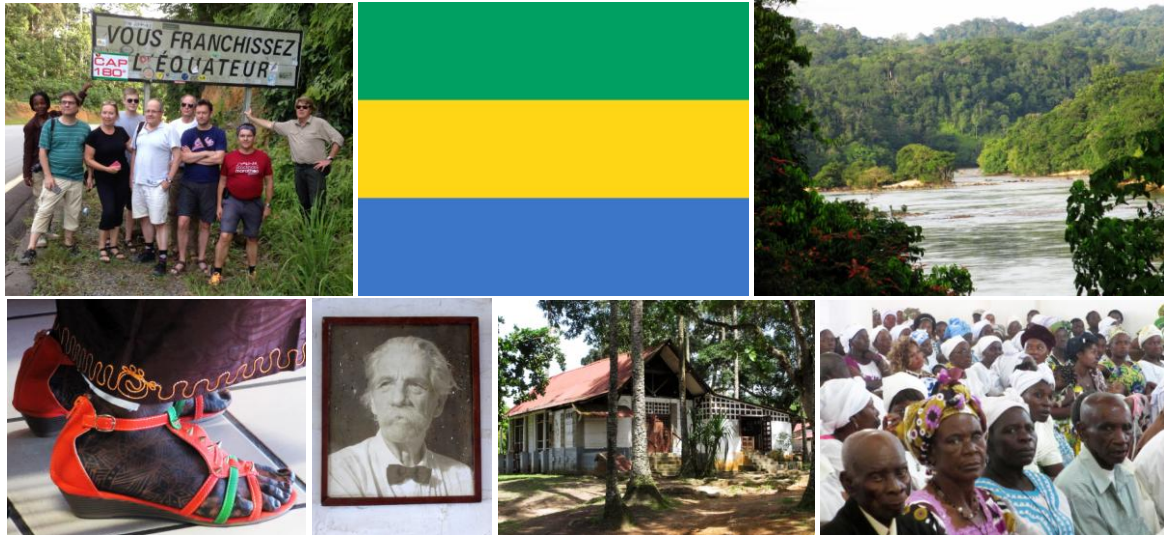
Framme i staden **Mongomo** tog vi en lång promenad och såg, förutom stadens landmärken, presidentens följe som eskorterades av kulsprutebilar och andra fordon med tungt beväpnat folk som ilsket blängde på oss när de körde förbi. Det var inte direkt läge att ta upp kameran, om man säger så. På kvällen firade vi med restaurangbesök och en butelj cava ännu ett födelsedagsbarn bland grupplemmarna.

## GABON

Att komma ut ur Ekvatorialguinea gick geschwint. Däremot höll en gabonesisk gendarm på med oss länge i syfte att utverka en muta. Vare sig vi eller våra guider vek oss dock en tum så efter en rejäl försening kom vi till slut vidare. Vi stannade i staden **Oyem** där vi beskådade Gabons *första* katolska kyrka. I Oyem fanns också landet *största* katolska kyrka men den visade de oss inte. Roligast med kyrkobesöket var att det var full rulle

där med gudstjänst och en massa sjungande, dansande och upplädda människor. En av oss råkade hamna i kören, så det var bara att hålla god min och sjunga med!

Efter en lång biltur genom landet, där vi bland annat korsade **ekvatorn**, nådde vi staden **Lambarene** som är känd för att nobelpristagaren (fredspriset 1952) Albert Schweitzer där grundat och drivit missionssjukhus. Vi bodde på området och fick oss såväl en båttur på floden som en guidad visning av sjukhuset som numera är enbart museum.



Sista stoppet i Gabon blev huvudstaden **Libreville** där vi bodde på en fin strand i stadens utkant. Vi mixade bad och strandpromenad med en härlig skaldjurstallrik inne i stan senare på kvällen. I Gabon lämnade tre resenärer gruppen medan övriga fem fortsatte till Kongo och dess huvudstad Brazzaville.

## KONGO-BRAZZAVILLE

Vår visit på kongolesisk mark började med ännu en duvning med korrupta herrar. Några av oss stämplades in utan problem medan andra mer eller mindre på måfå avkrävdes diverse dokument. De som redan stämplats in gick tillbaka för att assistera i palavern. Mitt i den redan här ganska animerade situationen stötte en av mutkolvarna till en av våra ryggsäckar så att en vinflaska gled ur och krossades med resulterande stänk av rödvin på deras byxor och skor. Glassplitter överallt. Att stämningen inte direkt förbättrades av detta säger kanske sig självt. De krävde oss på pengar för kemptvätt och vi dem på ersättning för vinflaskan. Att säga att positionerna här var låsta är ingen underdrift. Efter en del turer tog vi dock till slut vårt pick och pack och helt sonika gick iväg - utan att de satte efter oss.

Vi gjorde nästa dag en utflykt med övernattnig till **Lesio Louna Gorilla Reserve** i jeep ut i terrängen. Vi fick se några låglandsgorillor även om upplevelsen inte var tillnärmelsevis lika bra som hos bergsgorillorna i Rwanda, som alla i gruppen vid något tillfälle tidigare besökt. Naturen var vacker men märkligt tom på djur. Enligt guiden berodde detta på tidigare inbördeskrig samt lokalinvånarnas jakt på bush meat. Innan vi for tillbaka till Brazzaville gjorde vi en tur i motordriven pirogue på en biflod till Kongofloden där vi såg fåglar samt några flodhästar och ödlor men inte så mycket annat. Det fanns nog mer djur i Kongo när Tintin och Milou var här.

Åter i **Brazzaville** gick några av oss på en lokal nattklubb med mycket folk och bra levande musik. Givetvis tog vi taxi ner till den berömda Kongofloden som skiljer Republiken Kongo från Demokratiska Republiken Kongo (DRC). Ländernas respektive huvudstäder Brazzaville och Kinshasa ligger mitt emot varandra rakt över den breda floden som just där är väldigt ström med forsar och stenar. Så vitt mig bekant är så är dessa två städer världens närmast varandra belägna huvudstäder. Det kändes mäktigt att se denna berömda flod med egna ögon, Afrikas längsta efter Nilen. Vi besökte också Pierre Savorgnan de Brazzas (fransmannen som gav staden dess namn) mausoleum, den modernistiska Basilique Sainte Anne samt gick på diverse marknader och utställningar.



Vi råkade tack och lov inte ut för några riktiga incidenter i form av sjukdom, olyckor, stölder eller, för del delen, ens myggbett. Inte heller kom bagaget bort vid någon transfer. Några i gruppen, däribland jag själv, körde för säkerhets skull enbart handbagage (en övning i att packa minimalistiskt). Inte lätt att få fatt i en borttappad väska med afrikansk logistik. I synnerhet då man själv byter land varannan till var tredje dag.

Sammanfattningsvis var detta en spännande resa där vi fick se mycket på väldigt kort tid. Merparten av länderna tycker jag vi gjorde någorlunda rättvisa medan jag skulle vilja se mer av Kamerun och kanske även Nigeria den dagen det lugnar ner sig där.

Nedtecknat ur minnet ...

Bengt Hildebrand



# Club100-resan till Västafrika, mars-april 2015

## DELTAGARFÖRTECKNING

### Medlemmar

Bengt Hildebrand	161 länder
Britt-Marie Boudrie	150 länder
Thomas Casswall	145 länder
Michael Cederborg	135 länder
Peder Zetterberg	133 länder
Mikael Staffas	131 Länder
Hans Ollongren	108 länder

### Aspiranter

Mikael Sörman	97 länder
---------------	-----------

### Övriga

Theodor Staffas	59 länder
-----------------	-----------